

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

KLAIPĖDOS EDUARDO BALSIO MENŲ GIMNAZIJOS IŠORINIO VERTINIMO TRUMPOJI ATASKAITA

IŽANGA

Vizito laikas – 2017 m. kovo 27–31 d.

Išorės vertintojų komanda:

Vadovaujančioji vertintoja – Anelė Raugienė.

Išorės vertintojai: Edita Bartkienė, Darius Talijūnas, Irena Ričkuvienė, Alma Uznė, Žydrūnė Pilkauskienė,.

Išorės vertintojai stebėjo 119 veiklų (82 bendrųjų dalykų pamokas ir 37 specializuoto meninio ugdymo veiklas). Vizito metu gilintasi į mokinių ir mokytojų veiklą pamokose, mokyklos vadovų ir personalo darbą, mokiniai stebėti klasėse, koridoriuose, kieme. Kalbėtasi su Gimnazijos ir Metodinės tarybų nariais, tėvais, socialiniais partneriais, mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo grupe, Vaiko gerovės komisija ir mokiniais. Bendrauta su mokyklos direktoriumi, pavaduotojomis, mokytojais, pagalbos specialistais ir aptarnaujančiu personalu. Išanalizuoti mokyklos veiklos, mokinių pažangos ir pasiekimų fiksavimo dokumentai. Išvadų pagrindimui naudotasi mokyklos savininko Švietimo ir mokslo ministerijos (toliau – ŠMM) pateiktais duomenimis.

I. GIMNAZIJOS KONTEKSTAS

Klaipėdos Eduardo Balsio menų gimnazija yra viena iš 9 specializuoto ugdymo krypties menų programų vykdančių mokyklų, kurių savininkas yra ŠMM. Šioje gimnazijoje išskirtinių gabumų menui, muzikai turintys specialiujų ugdymosi poreikių 7 (6)–18 metų mokiniai mokosi pagal specializuoto ugdymo krypties programas (pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su muzikos, dailės ugdymu programas). 2016–2017 m. m. iš 499 gimnazijoje besimokančių mokinių 155 (31 proc.) atvykę iš kitų savivaldybių. Numatyta siekti, kad iš kitų šalies savivaldybių gimnazijoje mokytųsi 35 proc. mokinių. Gimnazija turi bendrabutį, kuriame gali gyventi atvykstantys mokiniai. Jiems numatytas nemokamas maitinimas bei galimybė įgūdžių lavinimui ne pamokų metu naudotis gimnazijos patalpomis ir instrumentais.

II. GIMNAZIJOS VEIKLOS STIPRIEJI ASPEKTAI

1. Gyvenimo planavimas (1.1.1. – 3 lygis).

Gimnazija daug dėmesio skiria mokinių meniniam ugdymui ir tolimesnio mokymosi kelio planavimui. 2015 metais 17 (50 proc.) gimnazijos abiturientų pasirinko menų ar su menais susijusias pedagogines studijas, 2016 metais šį kelią pasirinko 23 (74,2 proc.) abiturientai. Gimnazijoje suburta mokinių „Karjeros organizatorių“ grupė, kuri plėtoja profesinio konsultavimo, ugdymo karjerai veiklas, talkina organizuojant profesinį veiklinimą. Gimnazijoje organizuojamos Karjeros dienos, į kurias kviečiami buvę mokiniai – meninių profesijų atstovai, svečiai iš įvairių mokymo įstaigų (VDA Telšių fakulteto, Lietuvos Muzikos ir teatro akademijos ir kt.). Gimnazijos mokiniai vyksta į įvairias įstaigas, susitinka su skirtingų profesijų žmonėmis, kurių darbo vietose sudaromos galimybės patiems pasirinkti norimos profesijos atstovą ir stebėti jo darbą ar keletą dienų praktiškai išbandyti mokinius dominančią profesiją. Gimnazija dalyvavo projekto „Ugdymo karjerai ir stebėsenos modelių sukūrimas ir plėtra bendrajame lavinime ir profesiniame mokyme (I etapas)“ veikloje ir įgyta patirtimi dalijasi miesto karjeros ugdymo specialistų metodiniuose susirinkimuose. Gimnazijoje organizuojamose išvykos į studijų parodas Litexpo, aukštųjų mokyklų „Atvirų durų“ renginius, kurių metu pristatomos meno kryptys ir kitos profesijos. Remdamiesi surinkta informacija, vertintojai konstatuoja, kad **gyvenimo planavimas yra vienas stipriųjų gimnazijos veiklos aspektų.**

2. Gabumų ir talentų ugdymas (2.1.3. – 3 lygis).

Įgyvendinant gimnazijos misiją realizuoti savo gebėjimus įvairiuose renginiuose, koncertinėse, konkursinėse, parodinėse veiklose, olimpiadose turi galimybių visi mokiniai. Vienas iš strateginių gimnazijos veiklos tikslų – sukurti gabių mokinių paieškos sistemą ir tapti gabių meniu vaikų ugdymo centru Vakarų Lietuvoje. Į gabių ir talentingų muzikai ar dailei mokinių ugdymą yra orientuotas gimnazijos ugdymo planas (toliau – GUP). Specializuotą muzikos ugdymo turinį mokosi 66,7 proc. mokinių, dailės – 33,3 proc. Tinkamą meninių gabumų lavinimą patvirtina kryptingas tolesnių studijų pasirinkimas: 67 proc. specializuoto muzikos turinio mokinių renkasi muzikos krypties studijas, 77 proc. – dailės. Tinkamą talentų ugdymą grindžia aukšti mokinių pasiekimų ir laimėjimų rodikliai: per paskutinius dvejus metus prizininkais, laureatais tapo iki 25 proc. mokinių, dalyvavusių miesto renginiuose, iki 38 proc. – dalyvavusių šalies, iki 100 proc. – tarptautiniuose renginiuose. Gimnazijoje atsižvelgiama į kiekvieno mokinio gebėjimus, asmeninę patirtį, parenkama individuali programa. Gimnazija didžiuojasi savo auklėtinių pasiekimais: Laureatų garbės lentoje iškabinamos gimnaziją garsinančių auklėtinių nuotraukos, o bendruomenei kasmet organizuojamas Kalėdinis laureatų koncertas. Gimnazija, padėdama išsiskleisti prigimtiniam talentui, nuo 1992 m. išugdė daugiau nei šimtą ryškių talentingų menininkų (muzikų, architektų, dizainerių, dainininkų, kompozitorių, mokytojų, skulptorių, tapytojų, modelių ir t.t.), garsinančių Lietuvą. Vadovaudamiesi surinktais duomenimis, vertintojai konstatuoja, kad **talentų ugdymas yra stiprusis gimnazijos veiklos aspektas.**

3. Mokymosi įprasminimas (2.2.1. – 2 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis).

Gimnazijoje mokiniams sudarytos tinkamos sąlygos įgytas teorines žinias taikyti praktiškai ne tik pamokoje, bet ir įvairioje projektinėje, koncertinėje ir kitoje saviraišką realizuojančioje veikloje. Iš pokalbių paaiškėjo, kad mokytojai gana gerai pažįsta savo mokinius, domisi jų mokymosi poreikiais, o planuodami ugdymo(si) metodus, formas ir užduotis siekia, kad mokymasis padėtų įgyti ugdytiniam įvairios ir prasmingos patirties. Pokalbiuose dauguma mokinių teigė, kad jiems patinka įdomios pamokos, veiklos, kuriose sudaromos sąlygos gimti idėjoms, jas įgyvendinti, galimybės patirti pažinimo ir kūrybos džiaugsmą. Daugumoje (60,5 proc.) stebėtų pamokų ugdomoji veikla buvo prasminga, susieta su gyvenimo praktika, nukreipta į mokinių interesų tenkinimą ir ateities poreikius. Kaip stiprusis pamokos aspektas mokymosi įprasminimas išskirtas 47,2 proc. stebėtų pamokų, kuriose tinkamai ugdyti mokinių realiam gyvenimui aktualūs mąstymo ir veiklos gebėjimai. Ypatingas pilietiškumo ir socialumo pamokas gimnazijos mokiniai patiria aktyviai dalyvaujant miesto savivaldybės organizuojamuose projektuose, kuriuose panaudojami pamokų metu įgyti gebėjimai ir žinios, todėl **mokymosi įprasminimas išskirtas kaip stiprusis gimnazijos veiklos aspektas.**

4. Klasės valdymas (2.2.2. – 3 lygis).

Mokinių gyvenimas gimnazijoje, elgesys valdomas aiškiais, sutartomis taisyklėmis ir procedūromis, pageidaujamo elgesio skatinimu. Bendruomenės gyvenimą reglamentuoja darbo tvarkos taisyklės. Iš patvirtintų Mokinio elgesio taisyklių matyti, kad gimnazijoje mokinių elgesys valdomas taisyklėmis, reglamentuojančiomis mokinių mokymąsi, lankomumą, bendrąsias elgesio normas, skatinimą ir drausminimą. Vertinimo metu įsitikinta, kad gimnazija atvira ir svetinga, dauguma bendruomenės narių mandagūs, paslaugūs, draugiškai bendraujantys. Klasėse skiriama pakankamai dėmesio ne tik vaikų mokymui, bet ir elgsenos formavimui, prasmingiems nuoširdiems pokalbiams, formuojantiems mokinių moralines nuostatas, dorą elgesį, motyvuojantiems prasmingai veiklai, savirealizacijai. Daugumoje (74,6 proc.) vizito metu stebėtų pamokų klasė / grupė valdyta gerai, drausmė ir tvarka palaikoma sutelkiant mokinių dėmesį į jiems prasmingą veiklą. Mokiniai gebėjo darbo vietas keisti be triukšmo, kai kada pamokose tvyrojo darbinis mokymosi šurmuly, palankus mokinių nusiteikimui dirbti. Vadovaujant mokytojams, mokymasis sėkmingai derintas su savivaldžiu mokymusi. Kaip stiprusis pamokos aspektas paveikus klasės valdymas fiksuotas 33,3 proc. stebėtų pamokų. Vertintojai daro išvadą, kad **klasės valdymas yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.**

5. Santykiai ir mokinių savijauta (2.3.2. – 3 lygis).

Vizito savaitę vertintojai daugumoje (70,6 proc.) pamokų stebėjo gerus, pagarbius tarpusavio santykius, o 32 pamokose (26,9 proc.) jie išskirti kaip stiprusis pamokos aspektas. 48,7

proc. stebėtų pamokų, darbinga tvarka įvertinta 3–4 lygiais. Draugiški, šilti santykiai, palankus mokyti mikroklimatas, siekis, kad kiekvienas mokinys jaustųsi emociškai saugus, labai geri mokinių ir mokytojų tarpusavio santykiai, kiekvieno mokinio matymas, mokymasis iš klaidų stebėti 43,7 proc. įvairių dalykų pamokų. Socialinė kompetencija bendrojo ugdymo ir menų pamokose ugdyta skatinant mokinius kurti, improvizuoti, mokiniai pasitikėjo savo jėgomis, drąsiai reiškė savo nuomonę, stengėsi atsakingai atlikti mokytojos skirtas užduotis, gabesni mokiniai padėjo bendraklasiams. 2017–2020 metų gimnazijos strateginiame plane iškeltas uždavinys – plėtoti mokytojų kompetencijas, identifikuojant poreikius ir teikiant efektyvią pagalbą mokiniui. Apklausoje apie mokinių tarpusavio santykius, savijautą dalyvavo 177 mokiniai, 63 tėvai, 17 mokytojų. Dauguma apklaustųjų mokinių (77,7 proc.) santykius su bendraamžiais gimnazijoje vertino 3 ir 4 lygiais, 60,3 proc. apklausoje dalyvavusių tėvų teigė, kad jų vaikas jaučiasi gerai, pasitiki klasės vadovu ir mokytojais, yra saugus ir jam patinka eiti į mokyklą. Į kitą tyrimą – „Mokinių savijauta gimnazijoje ir namų darbų vertinimas“ – įsitraukė 157 mokiniai (5–12 kl.). 77,3 proc. apklaustųjų nurodė esą patenkinti, kad mokosi Eduardo Balsio gimnazijoje, o 50 proc. mokinių teigė, kad jiems patinka pats mokymosi procesas. Vadovaudamiesi šiais duomenimis, vertintojai **santykius ir mokinių savijautą išskyrė kaip stipriųjų gimnazijos veiklos aspektą.**

6. Veiklos, įvykiai ir nuotyčiai (2.3.2. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 4 lygis).

Eduardo Balsio gimnazijoje skatinama ir palaikoma mokinių lyderystė įvairiose veiklose. Mokinių parlamentas (toliau – MP) – mokinių savivaldos institucija, kuriai vadovauja prezidentas, demokratiškai būdu renkamas 2 metų kadencijai. MP organizuoja svarbiausius tradicinius ir inicijuoja naujus gimnazijos renginius, rengia akcijas, konkursus, dalyvauja įvairiuose miesto, šalies, tarptautiniuose projektuose. Parlamento veiklos kryptys: renginių scenografija – dizainas, ryšiai – kinematografija, žiniasklaida, renginių organizavimas, budėjimas. Parlamento nariai įtraukiami į Paramos ir labdaros fondo veiklas, darbuotojų atrankos komisijas. Greta MP, gimnazijoje dar veikia 5–12 kl. seniūnų taryba. Dauguma gimnazijos mokinių motyvuoti, aktyviai dalyvauja visuomeninei, savo mikrorajono gyventojams skirtuose mokyklos ar savivaldybės organizuojamuose projektuose, renginiuose Klaipėdoje ir šalyje. Gavus Klaipėdos miesto savivaldybės kultūros ir meno projektų dalinį finansavimą, MP iniciatyva 2016 m. pirmą kartą gimnazijoje organizuotas tarptautinis muzikinis projektas, dalyvauta įvairiose respublikinėse pilietinėse iniciatyvose, projektuose. Tris kartus gimnazija dalyvavo visuomenės organizacijos „Gelbėkit vaikus“ organizuotame solidarumo bėgime, kurio metu buvo paaukoti 365 eurai vaikų dienos centrams Lietuvoje ir skurstantiems vaikams Afrikoje. Kasmet vyksta tradiciniai gimnazijos renginiai, leidžiamas „Gimnazistų balso“ laikraštis. Gimnazijoje atsiranda ir naujų iniciatyvų – protų mūšis, neatlygintina abiturientų kraujo donorystė ir kt. Vertintojai gimnazijoje vykdomas **veiklas, įvykius ir nuotykius išskyrė kaip vertybines nuostatas formuojančius stipriuosius gimnazijos veiklos aspektus.**

7. Edukacinės išvykos (3.2.1. – 2 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis).

Gimnazijos formuojamo ugdymo turinio dalį sudaro ir už jos ribų vykdoma kultūrinė, meninė, pažintinė ir kt. veikla, kurią organizuojant dažnai atsižvelgiama į ugdymo įstaigos tikslus, mokinių mokymosi poreikius. Pažintinei ir kultūrinei veiklai per mokslo metus skiriama 10 mokymosi dienų. Ši veikla organizuojama įvairiose miesto ir šalies aplinkose gimnazijos ugdymo plane nustatytu laiku (nuosekliai per visus mokslo metus). Gimnazijoje pripažįstama mokymo(si) įvairovė. Edukacinės pamokos vyksta už mokyklos ribų – Laikrodžių ir Pilies muziejuose, Skulptūrų parke, botanikos sode, Prano Domšaičio galerijoje ir kt. Organizuojamos pažintinės ekskursijos į Nidą, Kauną, Vilnių ir kt. Įvairiose Klaipėdos ugdymo, švietimo ir kultūros institucijose rengiamos mokinių darbų parodos, pristatomos koncertinės programos. Dauguma mokinių dalyvauja pilietiškumo, pažintinėse, socialinio-emocinio ugdymo ir kitų sričių edukacinėse veiklose, konsultacijose. Gimnazijoje **edukacinės išvykos** numatomos tikslingai, jos aptariamoms, ieškoma naujų galimybių ugdymosi patirtims. Išvykos aktualizuoja ugdymą, suteikia mokiniams galimybių įgyti įvairesnės patirties, būti mokomiems įvairesnių žmonių ir mokymąsi susieti su savo interesais ir tai **yra vienas iš stipriųjų gimnazijos veiklos aspektų.**

8. Optimalus išteklių paskirstymas (4.1.1. – 2 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis).

Personalo politika tinkama. Visi gimnazijoje dirbantys pedagogai turi reikiamą išsilavinimą, yra dėstomo dalyko specialistai. Gimnazijoje dirba 141 pedagogas, iš jų: 5 mokytojai

ekspertai, 47 mokytojai metodininkai, 5 koncertmeisteriai metodininkai. Gimnazijos finansinius išteklius sudaro mokinio krepšelio, steigėjo, GPM 2 proc. paramos ir projektų lėšos. Mokinio krepšelio lėšų pedagogų atlyginimams užtenka, mokami pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų vidurkiai. Išsami biudžeto išlaidų apžvalga kasmet pateikiama gimnazijos veiklos plane, taip pat biudžetas analizuojamas išplėstiniame Metodinės tarybos posėdyje. 2016 m. papildomai gauta lėšų 2 investiciniams projektams: stogo avarinės būklės ir Gedminų dvaro pastato dalies avarinės būklės likvidavimui (atitinkamai 200000 Eur ir 112675 Eur). Papildomų pajamų gaunama už patalpų nuomą bei nakvynę: 2015 m. surinkta 4060 Eur, o 2016 m. – 6978 Eur. Materialiniai gimnazijos ištekliai panaudojami tikslingai: atnaujinama įranga ir priemonės, remontuojamos patalpos (taip pat ir bendrabučio), sudarant geresnes sąlygas ugdymui(si) - 2016 m. šiems tikslams iš gimnazijos biudžeto skirta 56150 Eur, o iš Labdaros ir paramos fondo – 3509 Eur. Apibendrinę surinktą medžiagą, vertintojai teigia, kad **optimalus išteklių paskirstymas tinkamas ir yra vienas iš stipriųjų gimnazijos veiklos aspektų.**

9. Pasidalyta lyderystė (4.1.2. – 3 lygis).

Vienas iš 2015–2016 m. m. gimnazijoje atlikto veiklos kokybės įsivertinimo nustatytų privalumų – pasidalinta lyderystė, įsipareigojimas susitarimams. Dauguma Metodinės, Gimnazijos tarybų, Mokinių parlamento narių teigė, kad visiems bendruomenės nariams suteikiama laisvė rodyti iniciatyvą, prisiimti atsakomybę už jos įgyvendinimą. Gimnazijos direktoriaus tvirtina kad, kiekviename skyriuje lyderių yra ne vienas. Per pastaruosius 3-us metus Muzikos skyriaus mokytojai su savo mokiniais dalyvavo 52 konkursuose, festivaliuose, meistriškumo pamokose, vedė 16 autorinių seminarų Klaipėdos miesto ir regiono muzikos mokyklų mokytojams, 14 kartų publikavo savo straipsnius spaudoje. Bendrojo ugdymo dalykų mokytojų paruošti mokiniai dalyvavo 14 respublikinių, 17 miesto konkursų ir olimpiadų. Dailės skyriaus pedagogų paruošti mokiniai dalyvavo 21 respublikiniame, 10 tarptautinių ir 20 miesto parodų bei konkursų. Iš dokumentų analizės matyti, kad pasidalyta lyderystė gimnazijoje dažniausiai atsiskleidžia vadovų dėmesingumu darbuotojams, valdymo demokratiškumu. Aktyvi ir gimnazijos profesinė sąjunga. Iš pokalbių su pedagogais nustatyta, kad mokyklos personalas pasidalinęs funkcijomis, darbais. Gimnazijoje veikia įvairios darbo grupės: Gimnazijos, Mokytojų ir Metodinė tarybos, metodinės grupės, Vaiko gerovės komisija, laikinos darbo grupės, rengiančios gimnazijos planus, organizuojančios projektus, renginius. Mokytojai pasitiki gimnazijos vadovais, vertina juos kaip partnerius, pagalbininkus. Vertintojai daro išvadą, kad **pasidalyta lyderystė yra vienas stipriųjų gimnazijos veiklos aspektų.**

10. Mokyklos tinklaveika (4.2.3. – 4 lygis).

Gimnazijos bendruomenės nariai domisi kintančia aplinka, reaguoja į pasikeitimus, mezga socialinius ryšius. Bendradarbiaujama su vietos bendruomene, įvairiomis Klaipėdos organizacijomis, kitomis mokyklomis. Užsienyje žinomi ir ten dirbantys gimnazijos absolventai, grįžę į Klaipėdą, organizuoja vasaros meistriškumo kursus profesionaliems muzikantams, mokytojams, studentams. Mokyklos tinklaveika padeda kompleksiskai siekti užsibrėžtų tikslų. Partnerystės yra kruopščiai planuojamos, siekiama jų perspektyvumo. Periodiškai vertinama tinklaveikos nauda ir sąnaudos. Direktoriaus teigimu, socialinių partnerių pridėtinė vertė didžiulė – jų dėka galima leidyba, vykdomi mokinių darbų aukcionai ir kt. Socialiniai partneriai prisidėjo prie 2016 m. gimnazijos gaisro padarinių likvidavimo, organizuodami Paramos koncertus (surinkta apie 6000 eurų). Buvę mokiniai lėšas, surinktas organizuojant meistriškumo kursus, dovanavo gimnazijai. Bendraujama ir bendradarbiaujama su visomis 9 analogiško profilio ŠMM pavaldžiomis institucijomis. Dalyvaudama tarptautiniuose projektuose gimnazija atstovauja ne tik Klaipėdos miestą, bet pristato ir lietuvių kompozitorių muziką Manheime (Vokietija), Liepoje (Latvija), Stokholmo (Švedija) RHS gimnazijoje, Saue (Estija) savivaldybėje. Įgyvendinat miesto projektus, rengiant parodas aktyviai bendradarbiaujama su A. Brako dailės mokykla, VšĮ „Klaipėdos šventės“. Bendradarbiaujama su Klaipėdos kultūrų komunikacijų centru, Parodų rūmais, Laikrodžių muziejumi, Barotti, P. Domšaičio galerijomis I. Simonaitytės biblioteka ir kitomis institucijomis, kuriose rengiamos mokinių darbų parodos bei vykdomi edukaciniai užsiėmimai ir projektai. Klaipėdos Eduardo Balsio gimnazijos **tinklaveika išskirtinė ir yra stiprusis gimnazijos veiklos aspektas.**

III. GIMNAZIJOS VEIKLOS TOBULINTINI ASPEKTAI

1. Mokinio pasiekimų ir pažangos akcentavimas pamokoje (1.2.1. – 2 lygis).

Vizito metu 41 (34,5 proc.) stebėtoje pamokoje (30 bendrojo ugdymo pamokų ir 11 meninio ugdymo veiklų) mokiniai gerai suprato pamokos ugdymo turinį ir įsivertino padarę asmeninę pažangą. Sistemiškas mokinių pažangos ir pasiekimų matavimas stebėtas ir išskirtas kaip stiprusis pamokos aspektas 8 (6,7 proc.) pamokose. 30 (25,2 proc.) stebėtų pamokų šis aspektas išskirtas kaip tobulintinas. Geriausiai kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai vertinti 4 klasių (vertinimo vidurkis – 3,13) ir 2 klasių (vidurkis – 2,88) pamokose, o 10 klasių vertinimo vidurkis – 1,93. Iš meninio ugdymo dalykų kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai geriausiai pripažinti ir akcentuoti muzikinio ugdymo pamokose (vertinimo vidurkis – 4). Remiantis stebėtų pamokų protokolų analize vertintojai daro išvadą, kad kiekvieno mokinio **pasiekimų ir pažangos akcentavimas pamokoje yra tobulintinas gimnazijos veiklos aspektas**. Tinkamas pamokos uždavinio formulavimas, numatant konkrečius vertinimo kriterijus ir su jais supažindinant mokinius, vertinant kiekvieno daroma pažanga komentavimas bei sąlygų patiems mokiniams įsivertinti savo pasiekimus ir pažangą pamokoje sudarymas - stiprintų mokinių pasitikėjimą savo jėgomis ir mokymosi motyvaciją.

2. Ugdymo(si) tikslai (pamokos uždavinio formulavimas) (2.1.1. – 2 lygis).

Atlikus stebėtų pamokų protokolų analizę paaiškėjo, kad 34 proc. pamokų uždaviniai formuluoti pakankamai aiškiai, buvo konkretūs, pamatuojami, planuotas siekiamas rezultatas. Tik keliose (2,5 proc.) stebėtose pamokose tinkamas uždavinio formulavimas išskirtas kaip stiprioji pamokos dalis. 66 proc. stebėtų pamokų keldami uždavinius mokytojai akcentavo pamokos temą, mokytojo ar mokinių veiklas pamokoje, tačiau nenurodė pamatuojamų siekiamo rezultato kriterijų. Tokiose pamokose buvo nepakankamai aišku, koks turėtų būti veiklos rezultatas, t.y. ką mokiniai privalo žinoti, ką turėtų suprasti, ko išmokti. 15 proc. stebėtų pamokų uždavinio formulavimą vertintojai fiksavo kaip pamokos silpnąją dalį. Vertintojų komanda daro išvadą, kad **uždavinio formulavimas yra tobulintinas pamokos aspektas**. Kvalifikacijos duomenys rodo, kad mokytojai yra pajėgūs tinkamai formuluoti konkretų pamokos uždavinį, nurodydami ne tik pasirinktą veiklą, bet ir siektiną pamatuojamą rezultatą, o pamokos pabaigoje įvairiomis formomis pasitikrinti, kaip sekėsi įvykdyti keltą uždavinį – sudaryti sąlygas mokiniams patiems pamatuoti savo mokymosi sėkmę, taip didinti mokinių atsakomybę už išmokimą.

3. Ugdymo planai ir tvarkaraščiai (2.1.2. – 2 lygis).

Gimnazijos ugdymo planas (toliau – GUP), parengtas dvejiems mokslo metams, atspindi bendrojo ugdymo, muzikos ir dailės skyriuose aptartas galimybes (pristatytas Mokytojų tarybos, Gimnazijos tarybos posėdžiuose, pateiktas gimnazijos savininkui – ŠMM). Mokinių tėvai teigė, kad jie turi galimybę susipažinti su ugdymo plano projektu ir pasitiki gimnazijos vadovybe bei ugdymo plano rengėjais. GUP analizė parodė, kad mokinių mokymosi krūvis yra didesnis nei maksimaliai leidžiamas. Suderinimo su 5–10 klasių mokinių tėvais dėl didesnio už minimalų privalomų pamokų skaičiaus gimnazija nefiksuoja. Bendrojo ugdymo ir specializuoto muzikos ar dailės turinio krūvį mokiniams gimnazijoje padidina neformaliojo švietimo valandos, kurios, pakeitus jų paskirtį, naudojamos meno dalykų programoms įgyvendinti. Pamokų paskirstymo lentelių analizė parodė, kad perskirstoma 33 proc. ugdymo turinio, vietoje leistinų 25 proc. Vidurinio ugdymo programos mokinių ugdymosi planas nėra vientisas dokumentas, jį sudaro dvi savarankiškos dalys: bendrojo ugdymo dalykų turinys ir atskirai suplanuotas specializuoto muzikos arba dailės ugdymo turinys. Vertinimo metu nustatyta maksimalaus leistino pamokų krūvio per savaitę viršijimo atvejų – pamokų krūvis siekia iki 38 pamokų per savaitę. **Vadovaudamiesi pateiktais duomenimis, vertintojai temą „Ugdymo planai ir tvarkaraščiai“ išskiria kaip tobulintiną veiklos aspektą**. Gimnazijos pirminėje informacijoje nurodyta, kad visų mokinių poreikių tenkinimui stinga lėšų, todėl, nesant galimybės pačiam mokiniui formuoti individualaus ugdymosi plano, derėtų pasiūlyti galimybę rinktis iš gimnazijos siūlomų suformuoto turinio individualaus plano variantų. Gimnazija bent vidurinio ugdymo programoje galėtų siūlyti mokiniams ugdymo karjerai ir / ar psichologijos pasirenkamuosius dalykus ar bent jų modulius, kurių poreikis, rengiant jaunuolius karjerai scenoje,

be abejonės yra. Ugdymo proceso organizavimo higienos reikalavimų, kuriuos nustato Lietuvos higienos norma HN 21:2011 bei BUP skirsnis „Sveikata ir gerovė mokykloje“, laikomasi nepakankamai. Dauguma pradinio ugdymo programos mokinių kas dieną turi po 6 pamokas. Pagrindinio ugdymo programos mokiniai per dieną turi 8–10 pamokų ir tarpus („langus“) tarp pamokų, higienos reikalavimų dėl pertraukų trukmės laikomasi.

4. Vertinimo kriterijų aiškumas (2.4.1. – 2 lygis).

Apibendrinti duomenys leidžia daryti išvadą, kad dalyje (40,3 proc.) stebėtų pamokų mokinių pasiekimų vertinimas įvertintas labai gerai ir gerai, o vertinimo ugdant įvertinimo vidurkis – 2,44. Geriausias vertinimas stebėtas pamokose, kuriose vertinimo kriterijai aptarti su mokiniais, taikyti veiksmingi vertinimo būdai, padedantys mokymosi planavimui, stebėjimui ir koregavimui, teiktas kryptingas grįžtamasis ryšys, skatinęs mokinių aktyvumą ir motyvaciją. Tik 4,2 proc. stebėtų pamokų vertinimo kriterijų aiškumas įvardintas kaip stiprusis pamokos aspektas. Tose pamokose mokytojai su mokiniais aptarė vertinimą, pasakė, ko iš mokinių tikimasi, koks turi būti gerai atliktas darbas, kokie vertinimo kriterijai. Dalyje (59,7 proc.) stebėtų pamokų fiksuoti neaiškūs ar su mokiniais neaptarti vertinimo kriterijai, nepasakyta, koks turėtų būti konkretus išmokymo rezultatas, mokiniai tik kartais informuoti apie pažangą, ne visada tikslingai išnaudota formuojamojo vertinimo strategijų įvairovė. Vertintojų komandos sutarimu, **vertinimo kriterijų aiškumas yra tobulintinas gimnazijos veiklos aspektas**. Jei mokytojai, formuluodami pamokos uždavinius, orientuotus į pamatuojamą rezultatą, numatytų ir aiškius, su mokiniais aptartus užduočių vertinimo kriterijus, tikėtina, tai turėtų teigiamos įtakos mokinių savivokai ir savivertei, didintų jų pasitikėjimą savo jėgomis, stiprintų motyvaciją siekti geresnių rezultatų ir asmeninės pažangos.

5. Sprendimų pagrįstumas (4.1.1. – 2 lygis).

Gimnazija kasmet atlieka veiklos kokybės įsivertinimą pagal direktoriaus 2016–06–02 įsakymu Nr. V-49 patvirtintą Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo metodiką. Kasmet naujai suformuojama įsivertinimo grupė suplanuoja ir įgyvendina gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo metodus: kasmet atliekamas „platusis“ įsivertinimas sistemoje www.igesonline.lt, vėliau vykdomas teminis („giluminis“) įsivertinimas. Paklausus grupės narių apie susitarimus dėl kokybės lygmens, dauguma jų atsakė, kad 2016 m. iliustracijų nekūrė, naudojosi veiklos kokybės įsivertinimo metodikoje pateiktais aprašais. Įsivertinimo veiksmingumas gimnazijoje dar stokoja išsamaus apibendrinimo ir viešinimo bendruomenei. Jei įsivertinimo metu surinkti duomenys būtų analizuojami, interpretuojami, reflektuojami savivaldos institucijose, aptariamai su visa bendruomene, tikėtina, gimnazijos veiklos tobulinimo sprendimai būtų priimami vadovaujantis sutarta bendros veiklos perspektyva, siekiant nuolatinės įstaigos pažangos. Iš gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo medžiagos ir pokalbių matyti, kad dalis pedagogų suvokia įsivertinimo svarbą ir siekia, kad gimnazija būtų nuolat besimokanti organizacija, demonstruojanti augančius ugdymo(si) rezultatus, tačiau daliai pedagogų trūksta kolegialaus bendradarbiavimo, reflektavimo įgūdžių, nes ir „plačiajame“ įsivertinime dalyvavo tik dalis pedagogų (2016 m. – 44 proc.). Vadovaudamiesi pateiktais duomenimis vertintojai pažymi, kad **veiklos kokybės įsivertinimas yra tobulintinas gimnazijos veiklos aspektas**, turintis svarios įtakos ugdymo kokybei, mokinio pažangai ir pasiekimams. Gimnazijoje būtų prasminga šiais klausimais organizuoti konsultacinius seminarus visai pedagoginei bendruomenei.